

**Sfântul Mare Mucenic Pantelimon,
făcătorul de minuni**

**VIAȚA, MINUNILE,
CANON DE RUGĂCIUNE**

Sfântul Mare Mucenic Pantelimon,
făcătorul de minuni

VIAȚA, MINUNILE,
CANON DE RUGĂCIUNE

Traducere din limba greacă de
Monahia PARASCHEVA ENACHE

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2024

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Martiriul Sfântului și slăvitului Mare Mucenic Pantelimon	9
Sfântul Andrei Criteanul Laudă Sfântului Mare Mucenic și făcător de minuni Pantelimon	37
Sf. Gherman al Constantinopolului Canon de rugăciune la Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon	65

Martiriul Sfântului și slăvitului Mare Mucenic Pantelimon¹

1. Pe când domnea preancredinciosul Maximian cel fără de lege în Nicomidia, era mare prigoana creștinilor. Căci dregătorii și generalii din cetate și din întreaga eparhie primiseră poruncă să-i silească pe creștini să jertfească idolilor. Dar era în cetatea Nicomidiei un oarecare senator pe nume Eustorgiu. Acesta avea un fiu, singurul, pe nume Pantoleon, pe care, dându-l să învețe carte și pregătindu-l cu cele mai strălucite studii, l-a încredințat lui Eufrosin, mai-marelui doctorilor, care îi trata pe cei ce locuiau la palat și erau încercați de felurite boli. Acesta, luându-l pe Pantoleon, îl învăța tainele medicinei și adeseori se ducea cu el la palat. Iar cei de la palat și demnitarii împăratului,

---

¹ BHG 1412z. Traducere după B. Latyșev, *Hagiographica graeca inedita* în *Mémoires de l'Académie Impériale des sciences Petrograd, Classe des sciences historico-philologiques*, tome XII, VIIIe série, Petrograd, 1916, pp. 40-53.

văzându-l pe Pantoleon, ziceau lui Eufrosin: „Fiul cui este tânărul acesta?”. Căci Pantoleon era foarte frumos la înfățișare și chipeș, încât nu puteai găsi pe nimeni în tot palatul asemenea lui. Iar Eufrosin zicea: „Este fiul lui Eustorgiu, senatorul, iar mama lui, Euvula, a murit, dar mi l-a încredințat mie ca să-l învăț medicina”. Iar demnitarii ziceau: „Pe mântuirea zeilor, vrednic este tânărul acesta să fie înfățișat împăratului”. Și i-au făcut cunoscute împăratului cele despre el. Și a poruncit împăratul să intre el înaintea lui. De cum l-a văzut împăratul, foarte mult s-a bucurat de frumusețea feței lui și i-a poruncit lui Eufrosin să-l învețe medicina cu toată sârguința și cu toată purtarea de grijă. Căci voia împăratul să-l aibă pe el succesor al lui Eufrosin.

2. Însă era un preot pe nume Ermolae, ascuns într-o chilie, împreună cu alți creștini. Și văzându-l Ermolae pe Pantoleon trecând adeseori pe calea aceea, și luând aminte la frumusețea și cuviința chipului lui, și cunoscând prin Duhul că avea să devină vas al alegerii, chemându-l la sine, l-a dus în chilia lui, acolo unde era ascuns de frica păgânilor. Dar de îndată ce a intrat Pantoleon, preotul l-a îmbrățișat și i-a zis: „Bucură-te, tinere împodobit cu toată buna cuviință”. Și Pantoleon a zis: „Bucură-te și tu însuși, preotule, vrednicule de toată cinstea

și respectul”. Iar Ermolae, luându-l de mână, i-a cerut să se așeze și i-a zis: „Copile, spune-mi, fiul cui ești?”. Iar Pantoleon a răspuns: „Sunt fiul lui Eustorgiu, senatorul, și al Euvulei, mama mea, care are un an de când a murit”. Iar preotul a zis: „De ce religie erau?”. Și Pantoleon a zis: „Mama mea a murit creștină, iar tatăl meu este păgân până acum”. Și preotul a zis: „Și tu de care parte ești? De partea tatei sau de partea mamei?”. Pantoleon a zis: „Pe când trăia mama, voia să mă aibă cu ea, dar tatăl meu nu i-a îngăduit, pentru că voia să mă înroleze la palat. Totuși eu voiam mai degrabă să fiu cu mama. Însă când a murit mama, tata m-a luat cu sine”. Și preotul a zis: „Și ce sunt cele pe care le înveți de la dascălul tău, spune-mi!”. Iar Pantoleon a zis: „Știința lui Asclepios, Hipocrate și Galen. Așa mi-a poruncit magistrul meu, zicând: «Dacă vei învăța știința acestora, vei putea vindeca orice boală»”. Iar preotul a zis: „Asclepios de care vorbești nu este nimic, nici Hipocrate, nici Galen, nici ceilalți zei pe care îi cinstește Maximian. Ai încredere, fiule, și crede în Hristos, prin a Cărui chemare vei putea *vindeca toată boala și toată neputința*². Căci Acesta i-a înviat pe morți, orbilor le-a dat vederea,

---

² Mt. 4, 23; 9, 35.

Sf. Gherman al Constantinopolului

**Canon de rugăciune
la Sfântul Mare Mucenic
și Tămăduitor Pantelimon**

Glasul al 3-lea

Cântarea 1

Irmosul:

«Celui ce a izbăvit pe Israel din robie și
a scufundat pe Faraon în mare să-I cântăm
Mântuitorului Hristos că S-a slăvit în veci».

Purtătorul de chinuri al lui Hristos, arătat fiind
către toți că poartă numele milei, a fost de mai
dinainte numit cum avea să fie făcut cunoscut cu
faptele de la Dumnezeu.

Dorind să te nevoiești în știința tămăduirii tru-
purilor, sfinte, L-ai moștenit pe Doctorul ceresc drept
învățător al unei tainice științe.

Slavă...

Frumusețea sufletului tău cea vrednică de Dumnezeu, strălucind de buna-cuviință văzută, purtătorule de chinuri, prin credință, te-a arătat prieten și cunoscut al Împăratului Dumnezeu.

Și acum...

Pe Maica Ta, Hristoase, pe Născătoarea de Dumnezeu, noi, credincioșii, o slăvim fără încetare, ca pe una care mijlocește pentru noi toți să fim izbăviți din primejdii.

Cântarea a 2-a

Irmosul:

«Ia aminte, cerule, și voi grăi, și voi lăuda
pe Hristos Împăratul».

Ai călcat în picioare boldurile diavolului prin răbdarea ta, mucenice al Domnului.

Ai nimicit toată boala înșelării cu leacurile mântuitoare ale credinței.

Trupul tău dându-l celor fără de lege, ți-ai unit sufletul cu Hristos prin credință.

Slavă...

Dăruiește-ne nouă cu rugăciunile tale întărire sufletului și tămăduiri trupurilor.

Și acum...

Fără de prihană Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, roagă-te pentru lume fără de încetare.

Cântarea a 3-a

Irmosul:

«Întăritu-s-a inima mea întru Domnul,
înălțatu-s-a cornul meu întru Dumnezeul meu,
că nu este sfânt afară de Tine, Doamne».

Frumusețea cuviincioasă a credinței, curată pomenirea ta în Biserică au strălucit, slăvite, spre lauda Mântuitorului nostru.

Cinstind luptele purtătorului de chinuri cei ce am avut parte de tămăduirile lui să prăznuim duhovnicește întru pomenirea lui.

Slavă...

Prin puterea dumnezeiască, purtându-te cu curaj în chinurile trupurilor ai rămas necercat de